

Sygn. akt VI Ka 587/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2015 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Zenon Stankiewicz (spr.)

Sędziowie: SO Beata Tymoszów

SR del. Małgorzata Nowak - Januchta

protokolant: asystent sędziego Karolina Sikorska

przy udziale prokuratora Anny Radyno-Idzik

po rozpoznaniu dnia 14 października 2015 r. w W.

sprawy M. J.

s. R. i L. ur. (...) w O.

oskarżonego o przestępstwo z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k.

M. Z.

s. S. i L. ur. 28 maja 1956 roku W.

oskarżonego o przestępstwo z art. 280 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Północ w W.

z dnia 10 lutego 2015 r. sygn. akt III K 546/10

zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że orzeczoną wobec oskarżonego M. J. karę łagodzi do 2 (dwóch) lat i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności;

w pozostałym zakresie, stosując przepis art. 4 § 1 k.k., utrzymuje wyrok w mocy; zwalnia oskarżonych od kosztów sądowych w postępowaniu odwoławczym przejmując wydatki tegoż postępowania na rachunek Skarbu Państwa; zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. Ł. i adw. Z. S. (1) kwoty po 516,60 złotych obejmujące wynagrodzenie za obronę z urzędu w instancji odwoławczej oraz podatek od towarów i usług.

SSO Beata Tymoszów SSO Zenon Stankiewicz SSR del. Małgorzata Nowak - Januchta

Sygn. akt VI Ka 587/15

UZASADNIENIE

M. J. został oskarżony o to, że w dniu 19 grudnia 2008 roku w W. przy ulicy (...) działając wspólnie i w porozumieniu z dwoma ustalonymi osobami dokonał rozboju na osobie A. D. w ten sposób, że po uprzednim użyciu przemocy w postaci przewrócenia na ziemię, przyciśnięcia do ziemi i podduszenia kolanem oraz uderzenia pięścią w twarz, zabrał w celu przywłaszczenia telefon komórkowy marki S. wartości 250 złotych, pieniądze w kwocie 120 złotych, portfel

materiałowy koloru czarnego o wartości 10 złotych oraz butelkę wódki (...) o pojemności 0,7 l wartości 30 złotych, tj. mienie o łącznej wartości 410 złotych na szkodę wymienionego, przy czym czynu tego dopuścił się w okresie 5 lat po odbyciu kary co najmniej 1 roku pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne będąc uprzednio skazanym w warunkach określonych w art. 64 § 1 k.k., tj. o przestępstwo z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k.

M. Z. został oskarżony o to, że w dniu 19 grudnia 2008 roku w W. przy ulicy (...) działając wspólnie i w porozumieniu z dwoma ustalonymi osobami dokonał rozboju na osobie A. D. w ten sposób, że po uprzednim użyciu przemocy w postaci przewrócenia na ziemię, przyciśnięcia do ziemi i podduszenia kolanem oraz uderzenia pięścią w twarz, zabrał w celu przywłaszczenia telefon komórkowy marki S. wartości 250 złotych, pieniądze w kwocie 120 złotych, portfel materiałowy koloru czarnego o wartości 10 złotych oraz butelkę wódki (...) o pojemności 0,7 l wartości 30 złotych, tj. mienie o łącznej wartości 410 złotych na szkodę wymienionego, tj. o przestępstwo z art. 280 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 10 lutego 2015 roku Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi- Północ w W. w sprawie o sygn. akt III K 546/10 orzekł:

I. oskarżonego M. J. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. skazał go i wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności;

II. oskarżonego M. Z. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 280 § 1 k.k. skazał go i wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności;

III. na podstawie art. 69 § 1 k.k., art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego M. Z. kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby 5 lat;

IV. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej w punkcie I kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu M. J. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniu 19 grudnia 2008 roku;

V. na podstawie art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata Z. S. (2) kwotę 1344 złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu M. J. z urzędu;

VI. na podstawie art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata M. Ł. kwotę 1260 złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu M. Z. z urzędu;

VII. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił oskarżonych od ponoszenia kosztów postępowania w całości.

Od powyższego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego M. J., zaskarżając wyrok w całości. Zarzucił on:

1) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku poprzez błędne przyjęcie, że w dniu 19 grudnia 2008 roku oskarżony działając wspólnie i w porozumieniu z dwoma ustalonymi osobami dokonał rozboju na osobie A. D., przy czym dopuścił się tego czynu w okresie 5 lat po odbyciu kary co najmniej 1 roku pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne, będąc uprzednio skazanym w warunkach określonych w art. 64 § 1 k.k. zamiast przyjęcia, zgodnie z jego wyjaśnieniami, że oskarżony przedmiotowego czynu nie popełnił;

2) mogącą mieć wpływ na treść wyroku obrazę prawa procesowego- art. 4, 5, 410 i 424 k.p.k. wynikającą z jednostronnej oceny dowodów oraz rozstrzygnięcia nie dających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego, w tym przede wszystkim poprzez uznanie za spełnione warunków odpowiedzialności oskarżonego w trybie art. 280 § 1 k.k. w oparciu o zeznania pokrzywdzonego składane przez świadka wyłącznie w postępowaniu przygotowawczym oraz niemiarodajnym dowodzie z nagrań monitoringu w oparciu o które nie można jednoznacznie stwierdzić winy;

3) obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 58 § 1 k.k., 69 § 3 k.k. w zw. z art. 70 § 3 k.k. poprzez skazanie oskarżonego ze względu na działanie w trybie art. 64 § 2 k.k. na trzy lata pozbawienia wolności bez

warunkowego zawieszenia jej wykonania, pomimo, że w przypadku oskarżonego zachodzi wyjątkowy wypadek uzasadniony szczególnymi okolicznościami- oskarżony od 2008 roku i nie naruszył porządku prawnego i nie popełnił żadnego przestępstwa i warunkowo zawieszona kara spełniłaby cele kary.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez uniewinnienie oskarżonego M. J. od popełnienia zarzucanego mu czynu, albo o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Ponadto wniósł o zasądzenie kosztów obrony z urzędu w postępowaniu przed Sądem II instancji oświadczając, że koszty te nie zostały uiszczone przez oskarżonego zarówno w całości, jak i w części.

Apelacja nie jest zasadna. Sąd Rejonowy prawidłowo przeprowadził postępowanie, nie dopuszczając się dowolności w ocenie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Ocena ta, dokonana z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, nie wykracza poza ramy sędziowskiego uznania, nakreślone w art. 7 kpk. Apelacja ma charakter wyłącznie polemiczny, nie wskazując na argumenty, które nie byłyby przedmiotem rozważań Sądu orzekającego. Jest przy tym wewnętrznie sprzeczna, podnosząc jednocześnie dokonanie przez Sąd orzekający błędnych ustaleń faktycznych oraz dopuszczenie się naruszenia prawa materialnego poprzez zaniechanie warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności. Oczyszczając niejako przedpole do dalszych rozważań, należy wskazać, że niezależnie już od nader oczywistej niedopuszczalności warunkowego zawieszenia wykonania kary przekraczającej 2 lata pozbawienia wolności (mowa o stanie prawnym obowiązującym, najogólniej rzecz określając, do 1 lipca 2015r.), to wedle utrwalonego zarówno w doktrynie jak i orzecznictwie poglądu, obraza prawa materialnego może polegać na błędnej wykładni zastosowanego przepisu, zastosowaniu nieodpowiedniego przepisu, a także na niezastosowaniu określonego przepisu w sytuacji, gdy jego zastosowanie jest obowiązkowe. Bezsporne natomiast jest, że omawiana instytucja prawa karnego jest dobrodziejstwem, uzależnionym od zaistnienia wskazanych w ustawie przesłanek, nie zaś obowiązkiem sądu orzekającego. Zarzut naruszenia prawa materialnego jest więc oczywiście nietrafny.

Podniesiony w apelacji zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, którego dopuścić się miał Sąd Rejonowy, w istocie dotyczy niezasadnego przyjęcia za wiarygodne zeznań pokrzywdzonego, nie zaś oskarżonego. Powodowane jest to, zdaniem skarżącego, jednostronną oceną dowodów, a w szczególności rozstrzygnięciem nie dających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego. Wskazać tu jednak należy, że wynikający z treści art. 5§2 kpk obowiązek tłumaczenia zaistniałych wątpliwości na korzyść oskarżonego obarczał Sąd jedynie wówczas, gdy (na gruncie stanu prawnego obowiązującego w chwili orzekania), wątpliwości owych nie dało się żadną miarą usunąć. Sytuacja taka w niniejszej sprawie nie ma miejsca. Przypomnieć należy, iż oskarżony wprawdzie przeczy napaści na pokrzywdzonego, jednocześnie jednak przyznaje, że spotkania z nim nie pamięta (k. 971 akt sprawy). Z drugiej strony, pokrzywdzony w sposób pewny opisał przebieg zajścia, nie miał też problemu z rozpoznaniem napastników zarówno bezpośrednio po ich ujęciu, jak później, na okazanych fotografiach (k. 96-97, 117). Jak słusznie zauważył Sąd Rejonowy, A. D. nie znał uprzednio napastników, skarżący nie wskazuje na jakiegokolwiek powody, dla których miałby on obarczać ich odpowiedzialnością za czyn nie popełniony. Nie sposób, w ślad za autorem apelacji, dezawuować wiarygodność pokrzywdzonego jedynie na tej podstawie, że nie został przesłuchany w postępowaniu sądowym. Sąd Rejonowy dołożył należytej staranności czyniąc starania o wezwanie go na rozprawę, a wobec bezskuteczności wezwań był uprawniony do odczytania zeznań złożonych w toku postępowania przygotowawczego. Niezależnie już od tego, że autor apelacji nie oponował odczytaniu protokołów (k. 1484), to – zdaniem Sądu Okręgowego - ich treść nie wskazuje na rozbieżności, nasuwające wątpliwości co do wiarygodności pokrzywdzonego. Słusznie podniósł przy tym Sąd I instancji, że dowodem potwierdzającym zeznania pokrzywdzonego są depozycje świadka I. R. – pracownika monitoringu – który zaobserwował jak trzech mężczyzn i kobieta nagabują przechodzącego mężczyznę w kolorowej kurtce, po czym – gdy kobieta odłączyła się od nich, a zaczepiany mężczyzna zniknął z pola widzenia kamery, pozostali zaczęli biec za nim. To właśnie stało się powodem działań powiadomionych funkcjonariuszy Policji, w wyniku czego ujęto wszystkie te osoby, wśród których pokrzywdzony w sposób stanowczy rozpoznał min. oskarżonego J.. Zdarzenie to potwierdzają stosowne nagrania monitoringu. W opisaney wyżej sytuacji nie sposób jest przyjąć, by stanowcze ustalenia Sądu Rejonowego co do sprawstwa oskarżonego dokonane zostały z obrazą art. 5§2 kpk, skoro wątpliwości, o których mowa w owym przepisie powzięły jedynie strony, nie zaś organ orzekający.

Nie podzielać wywodów środka odwoławczego co do sprawstwa oskarżonego stwierdzić należy, że wymiar orzeczonych w sprawie kar nie czyni zadość wewnętrznej sprawiedliwości wyroku. Wobec współdziałającego z M. J. M. Z. orzeczono karę 2 lat pozbawienia wolności, warunkowo zawieszając jej wykonanie na okres 5 lat próby. Oczywiście trafna jest tu argumentacja uzasadnienia, że – w odróżnieniu od współoskarżonego – determinowane jest to niekaralnością sądową Z.. Oczywiście jest też, że w świetle przyjętej kwalifikacji prawnej zobligowany był Sąd do wymierzenia działającemu w warunkach powrotu do przestępstwa J. kary przekraczającej dolny próg ustawowego zagrożenia. Wymierzenie jednak działającym wspólnie i w porozumieniu sprawcom kar o tak zasadniczej rozbieżności razi – zdaniem Sądu Okręgowego – nadmierną surowością, uzasadniając instancyjną korektę orzeczenia.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów sądowych uzasadnione jest ustaloną przez Sąd Rejonowy trudną sytuacją materialną oskarżonego.